
MBO over 10 jaar

“Flexibilisering van werk en diversiteit werknemers lijken het nieuwe normaal”

(Kim Putters - directeur Sociaal en Cultureel Planbureau)

Technologische vernieuwingen, andere manieren van communiceren en mediagebruik, dynamiek op de arbeidsmarkt en veranderende sociale relaties in gezinnen en tussen vrienden - zowel off- als online.

We zitten in de afbouw van de verzorgingsstaat richting de informatiesamenleving.

Werk is steeds meer tijd- en plaatsonafhankelijk. Afstand doet er nauwelijks toe en we communiceren anders dan voorheen.
Zowel de flexibilisering van werk als de diversiteit van werknemers zijn het nieuwe normaal geworden.

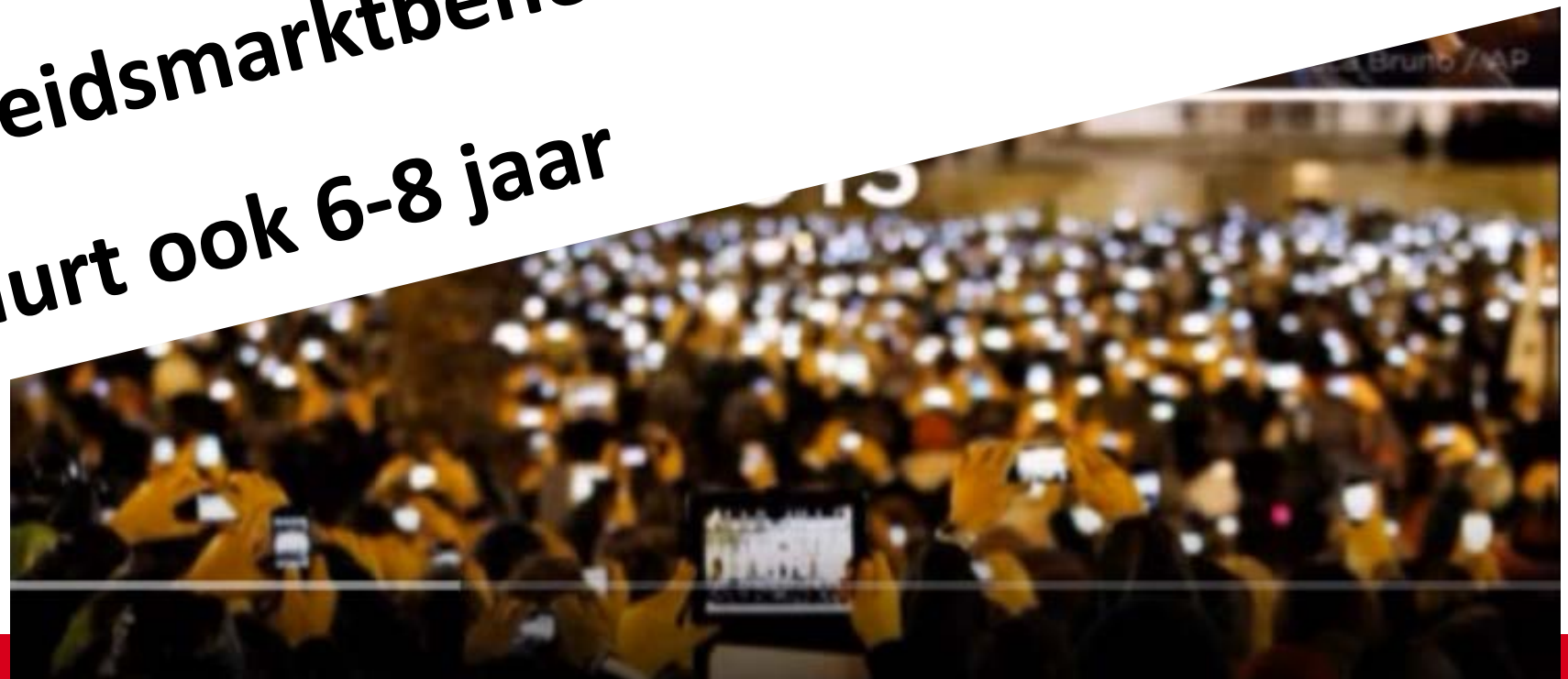
MBO Raad

nieuw kwalificatiedossier

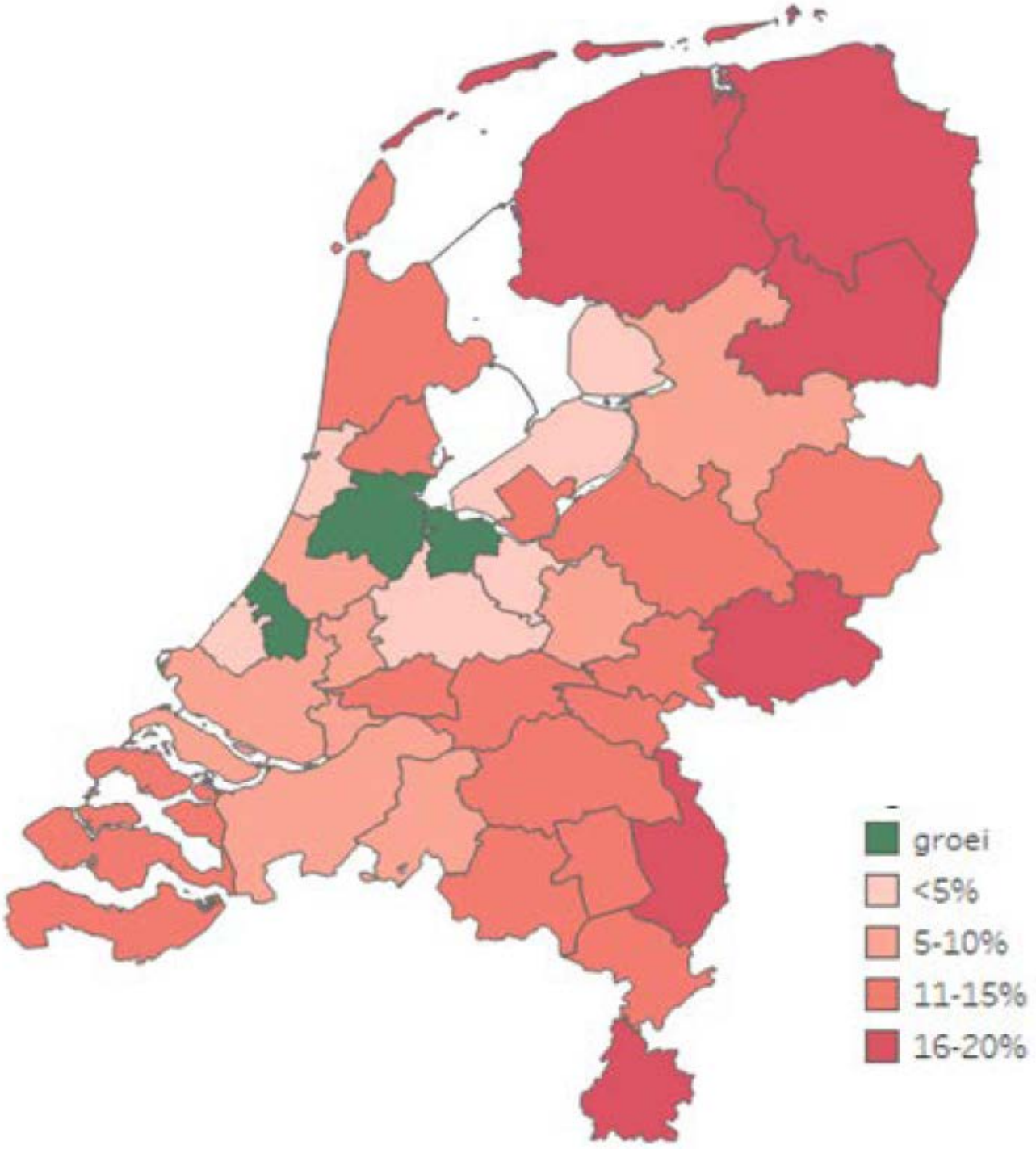
arbeidsmarktbehoefte - dossier - gediplomeerde

duurt ook 6-8 jaar

MBO Raad

Demografie in 2032

MBO Raad

MBO
Raad

in
You
Tube

Techniek is er al

MBO Raad

Innovatie in Nederland in 2017

- Betonnen brug met 3D-printer
  http://nos.nl/video/2178528-tu-eindhoven-print-betonnen-brug.html
- Autoaccu voor thuisenergie
  http://www.lombox.nl/nieuws/lombok-autos-aan-zonnepanelen-als-batterijen-voor-de-wijk
- World Horti center
  https://www.youtube.com/watch?v=PM-eFnlHDLY
- De betekeniseconomie
  http://dezaakvanbetekenis.nl/de-betekeniseconomie/

MBO Raad

En in 2018

MBO Raad

En over 10 jaar?

- Onethisch dat mensen zelf nog rijden
  https://www.zest-magazine.nl/futuroloog
- De toekomst van groen is volledig gerobotiseerd
  https://www.youtube.com/watch?v=uuGx3iMuYh4
- Vertical farming
  https://dezwijger.nl/programma/tegenlicht102
- Woonbos
  https://www.trouw.nl/groen/het-verticale-woonbos-in-utrecht-360-bomen-9640-stuiken-en-heesters~ac1c7be5

MBO Raad

Woonbos Utrecht

MBO Raad

Vertical farming

MBO Raad

Robots steeds slimmer

MBO Raad

Chatbots in consumenten marketing

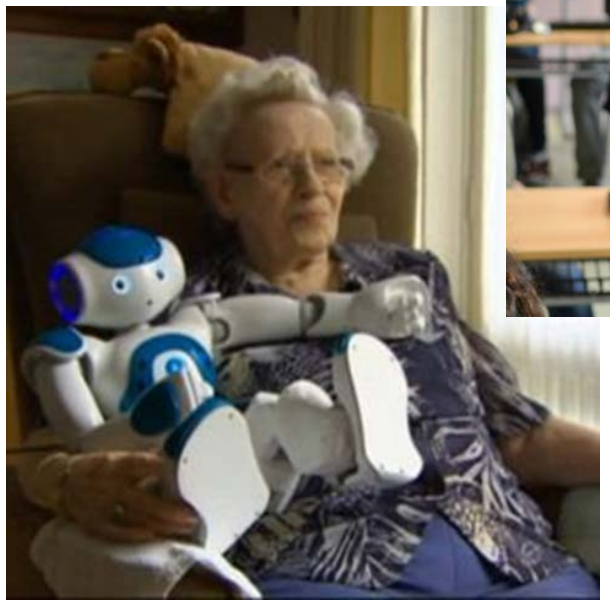
- Vragen beantwoorden over producten
  - Over allergieën
  - Over bereiding
  - Over relatie met gezondheid
- Ondersteunen bij het opstellen van menu's in de vorm van een vraag-antwoord spel
- Zoeken naar geschikte winkels in databases
- http://www.Nos.nl/nieuwsuur/artikel/2203244-de-opmars-van-de-robot-op-de-werkvloer-vloek-of-juist-zegen.html

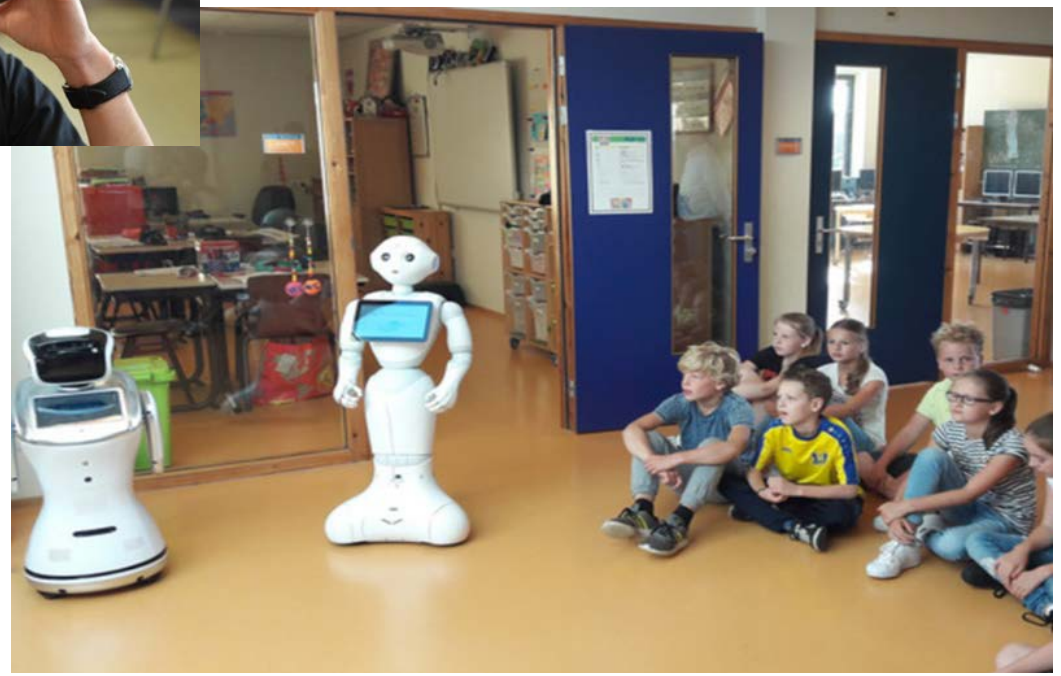
MBO Raad

Ook in het onderwijs

MBO Raad

Gepersonaliseerde zelftest: Consumenten maken met een app een gestructureerd portret van zichzelf

Ik wil 100 worden

biopaspoort

Besteding aan duurzaam voedsel stijgt

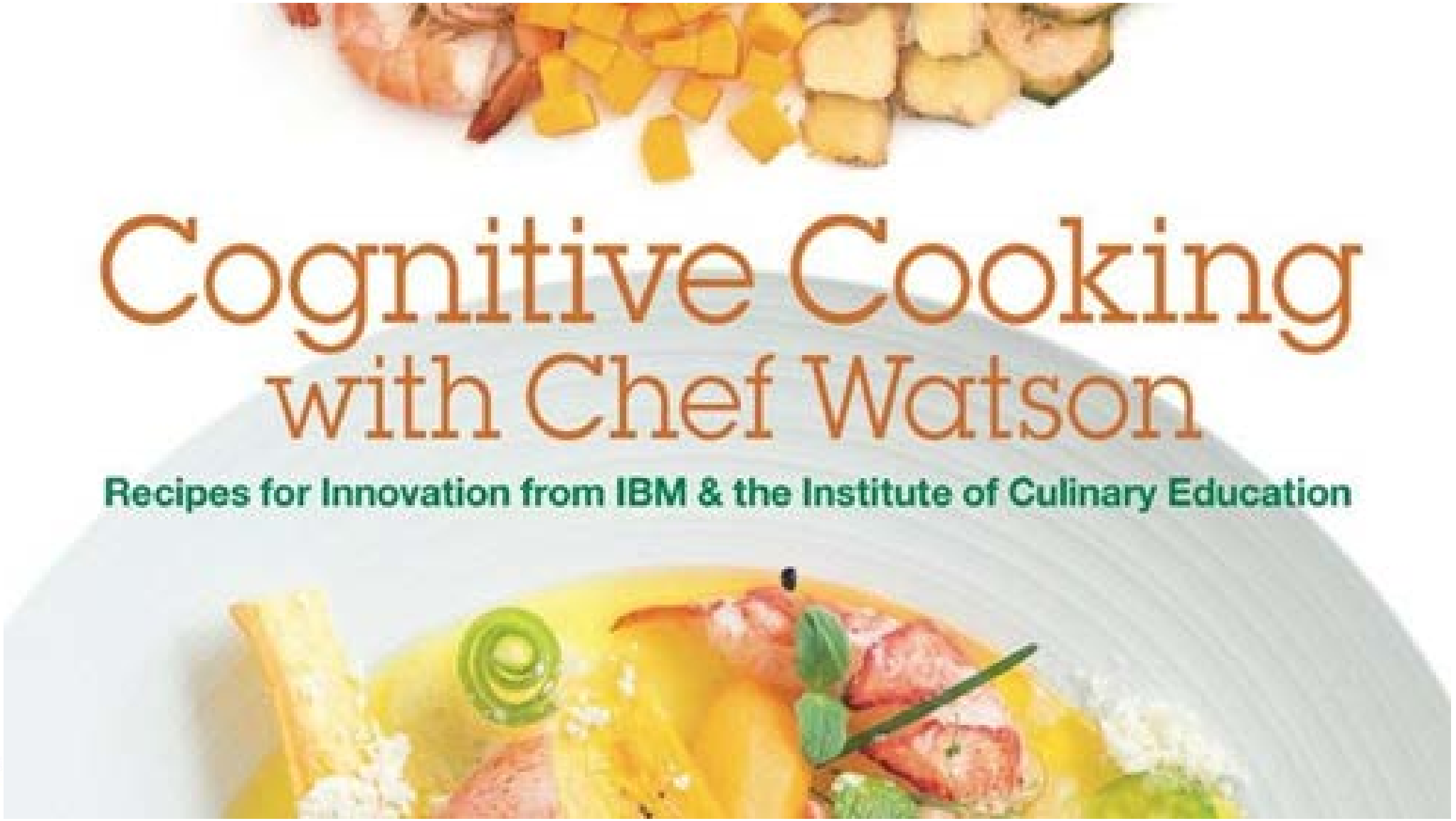
- Consumenten besteedden in 2017 voor 3,9 miljard euro aan duurzaam voedsel
- Duurzaam vlees en vis een stijging van 30% ten opzichte van een jaar eerder
- Het aandeel duurzaam voedsel binnen de totale voedselbesteding is ruim 10% in 2017
- Aan de keurmerken Biologisch en Beter Leven wordt het meest besteed.

MBO Raad

STACH
STACH
in
3 MIN.
serve
FRESH
OKE BOWLS'
TERIYAKI
SALMON
KING PRAWN
£10.95

Beste kok ter wereld

Chilango
"No.1 Mexican Restaurants"
- Zagat Survey
UBER
EATS
"Best Burrito
I Ever Had"
- Grazia Magazine

Mercedes: autonoom bezorgen met drones

Investering: € 562 miljoen in de komende 5 jaar

MBO Raad

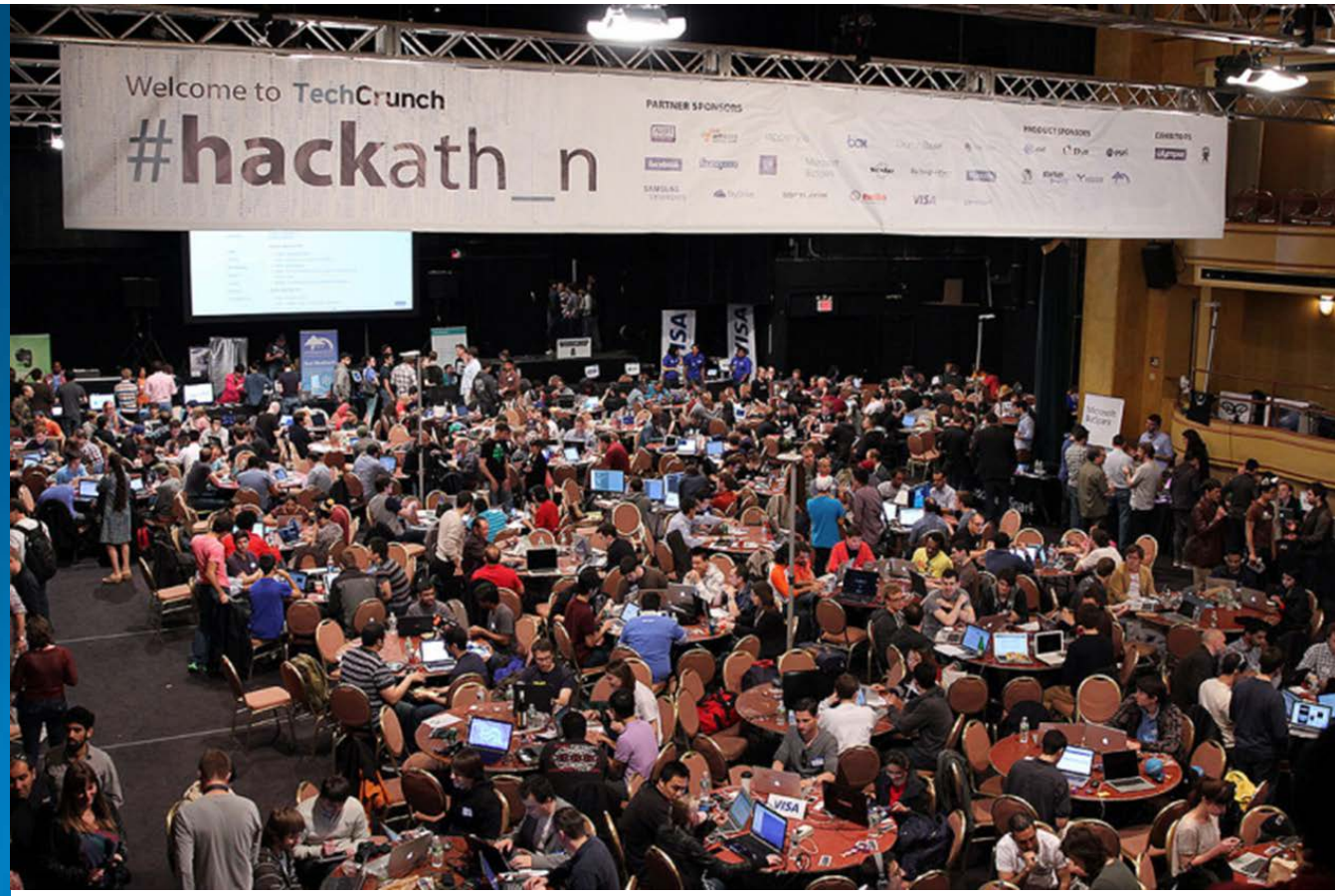
Platform: meest winstgevende ondernemingsvorm

MBO Raad

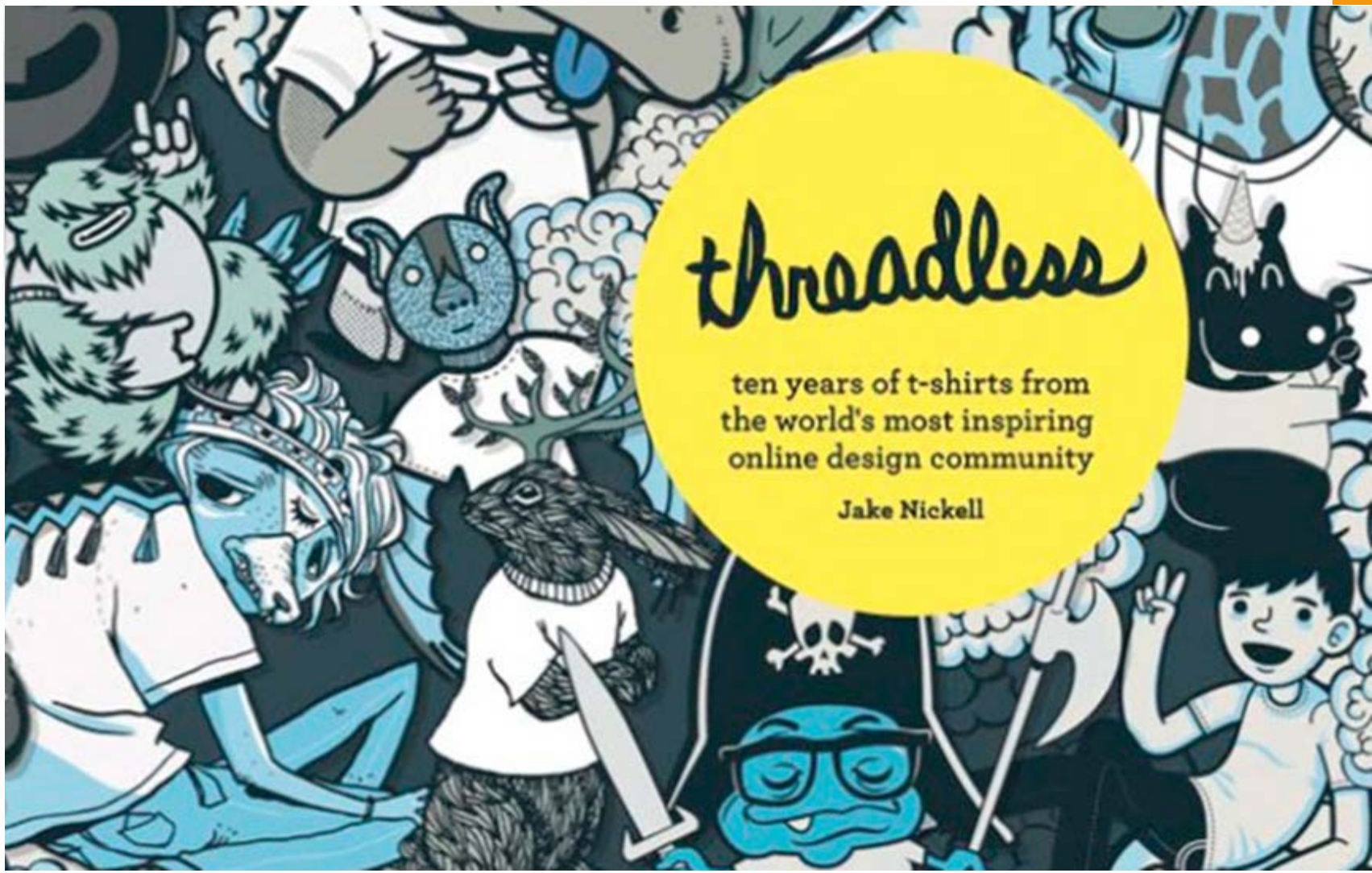
Platform voor de creatieve ondernemer en particulier als gratis kennis

Platform: creatieve burger als gratis ontwerper

WORLD POPULATIONS

1. FACEBOOK
2. CHINA
3. INDIA
4. TENCENT
5. WHATSAPP
6. GOOGLE+
7. LINKEDIN
8. UNITED STATES
9. INSTAGRAM
10. TWITTER

Waar gaat het morgen om (en overmorgen)

- We zitten in een maatschappelijk transitie: de 4e Industriële Revolutie “Robotisering” efficiëntie in productie en logistiek
- Technologische revolutie van digitalisering (big data)“
- Bewustwording consumenten stijgt (personalisering)
- De motor van de economie wordt niet meer alleen bepaald door de traditionele bedrijven, maar door innoverende en producerende consumenten; platforms
- De verwachting is dat bedrijfsleven, onderwijs en overheid 10 jaar tijd hebben voor deze transitie.

MBO Raad

Uitdaging voor de scholen

- ❑ Antwoorden op ontwikkelingen in de wereld
- ❑ Antwoorden op vragen uit de omgeving
- ❑ Antwoord op demografische ontwikkelingen/krimp
- ❑ Andere doelgroepen
- ❑ Anders gaan denken over opleiden

We moeten “omdenken”…….

MBO Raad

OOME KEESJE
VERTELT

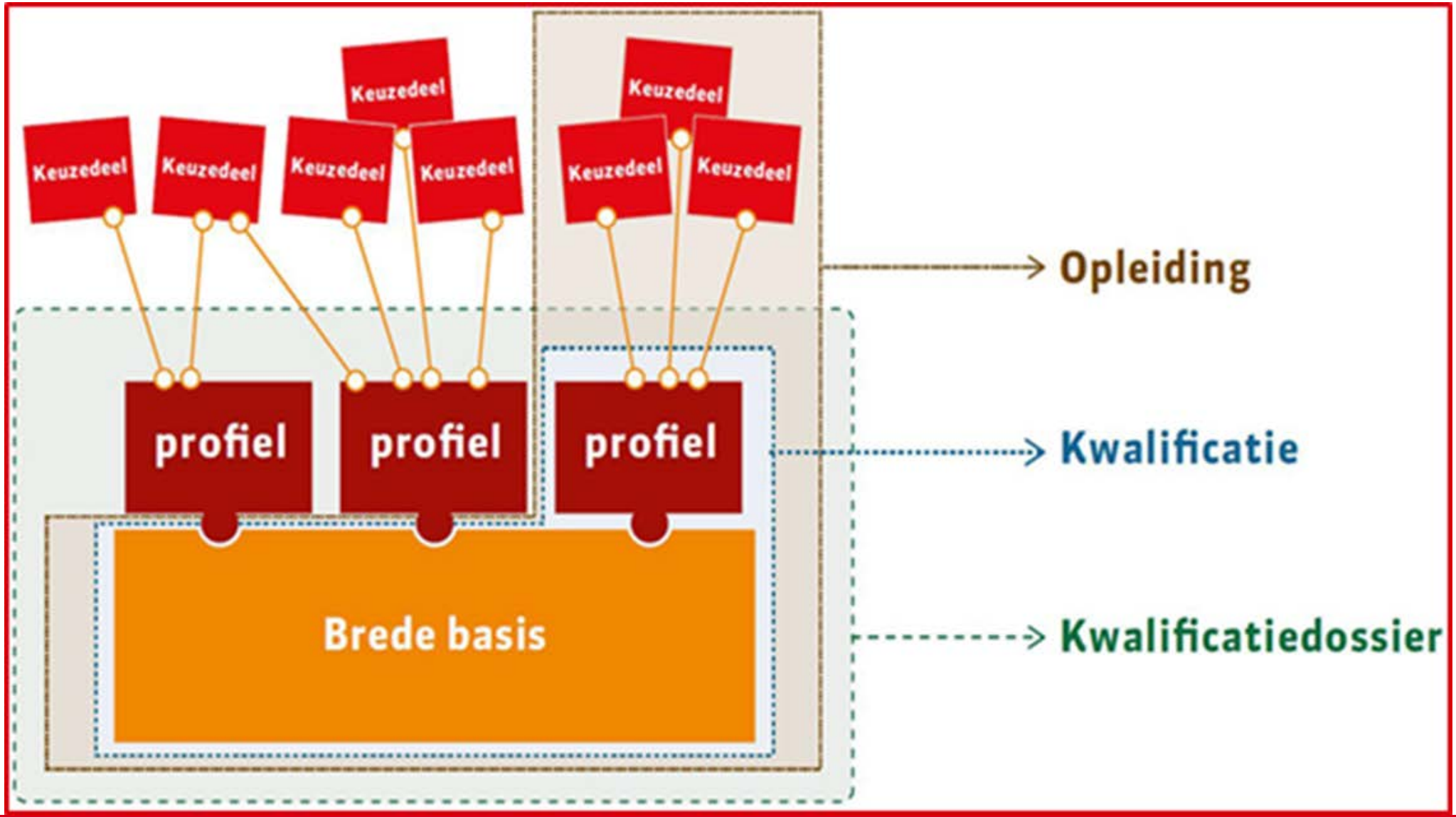
Kwalificatiestructuur - actualiseren

Aansluiting beroepen en kwalificaties niet meer uitsluitend landelijk geregeld en steeds meer gericht op LLO:

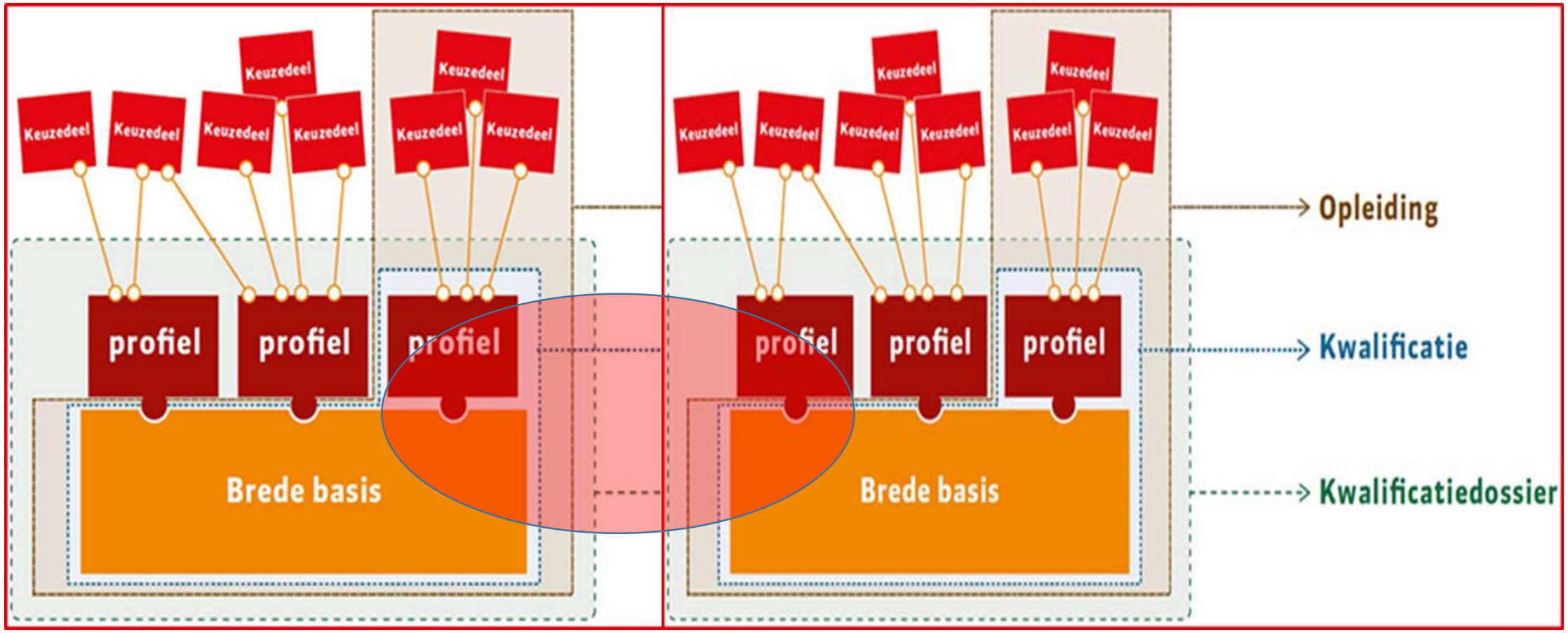
- Herziening kwalificatiestructuur (2014)
- Keuzedelen komen in de regio tot stand (2015)
- Keuzedelen met civiel effect van mbo-certificaat (2016)
- Experiment cross-overkwalificaties (2017)
- Pilots met certificaten voor delen van kwalificaties (2018)
- Experiment ruimte in de regio (2019)
- *Leerrekening* (2020)

MBO Raad

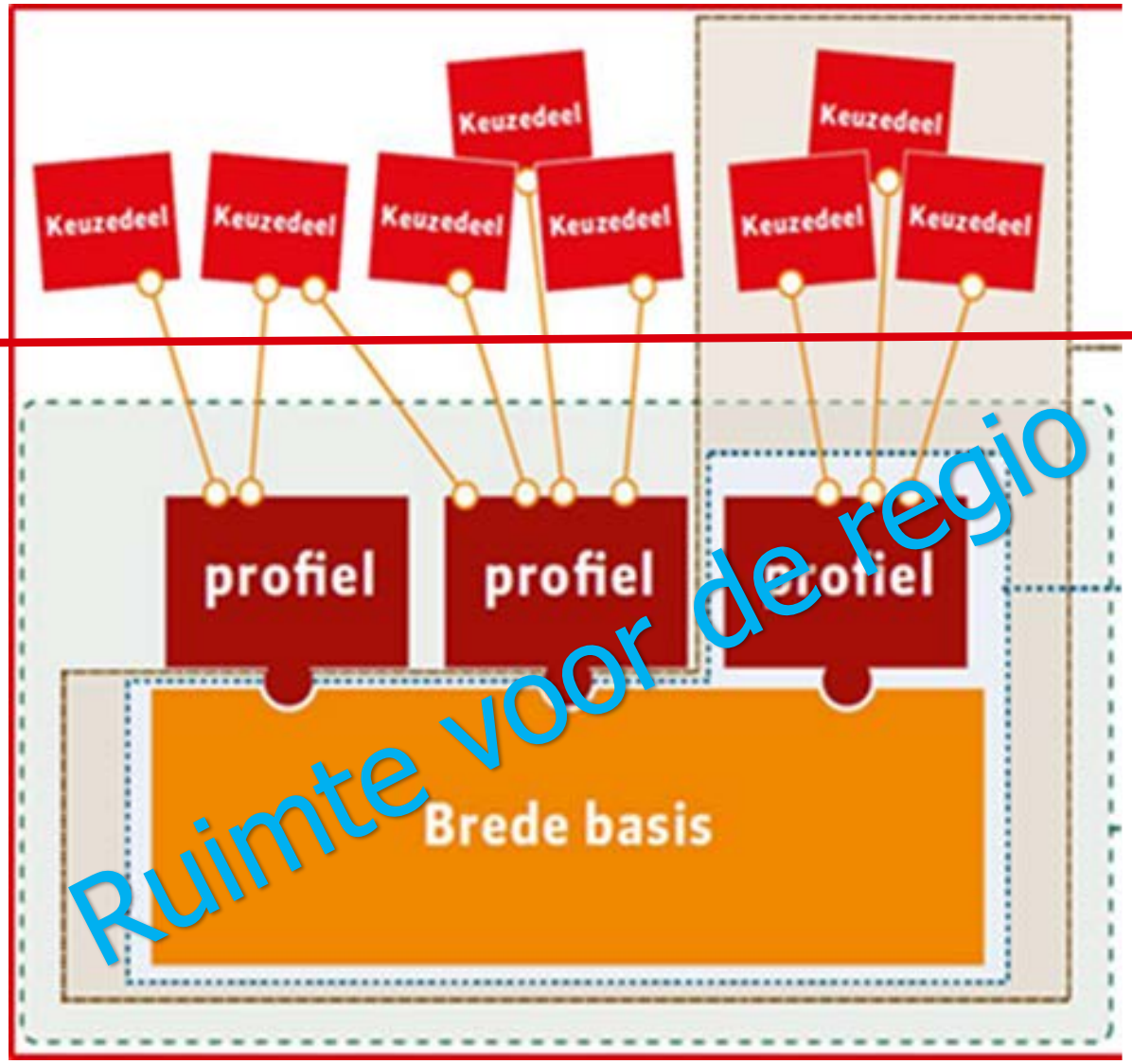
Herziene Kwalificatiedossiers

Cross-over-kwalificatie

Regio-kwalificatie

15%

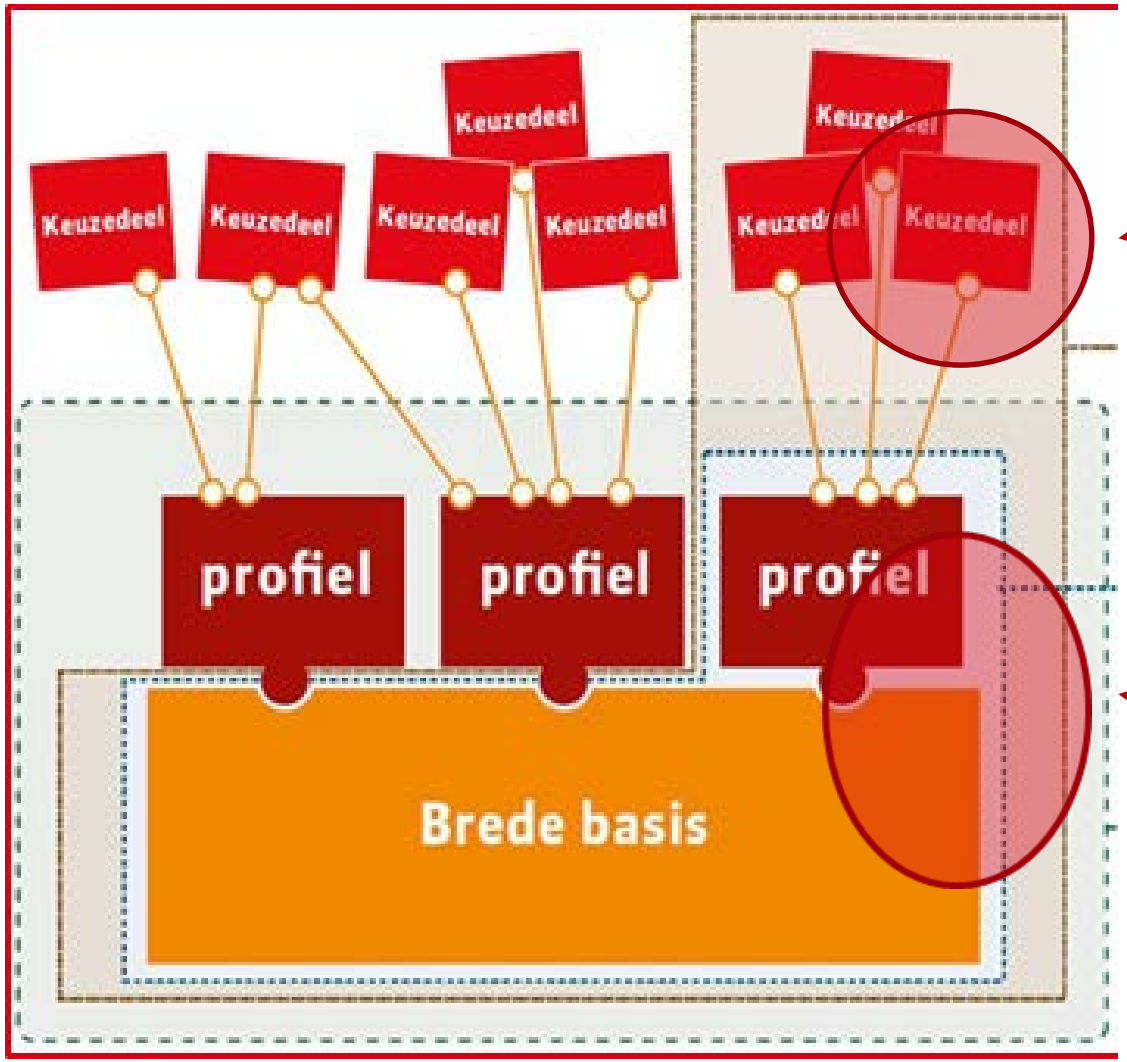
15% (regio) keuzedeel

85%

max. 25% regio

min. 60% landelijk

MBO-Certificaten

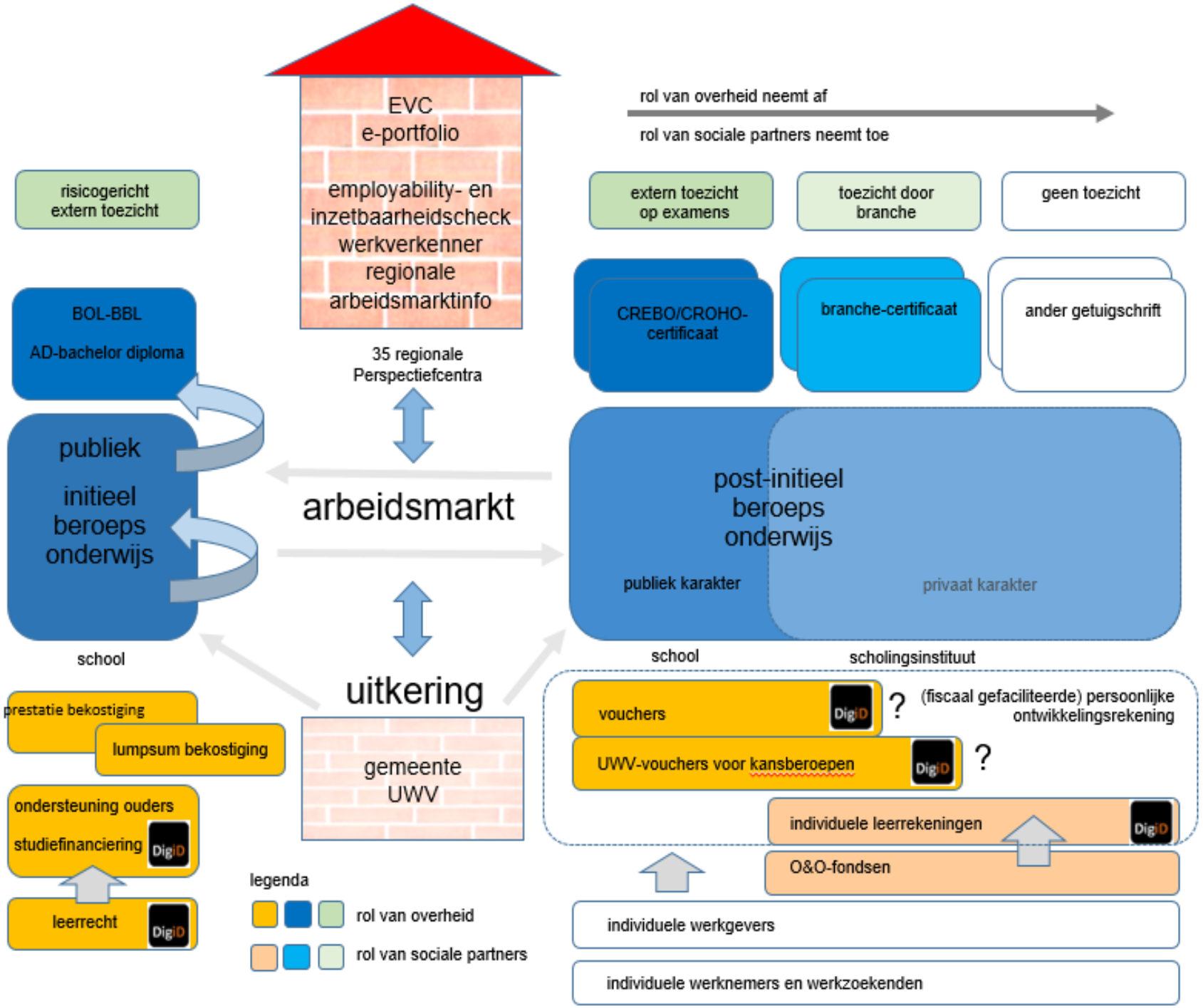

Certificaat voor keuzedeel

Certificaat voor beroepsgericht deel van een kwalificatie

MBO Raad

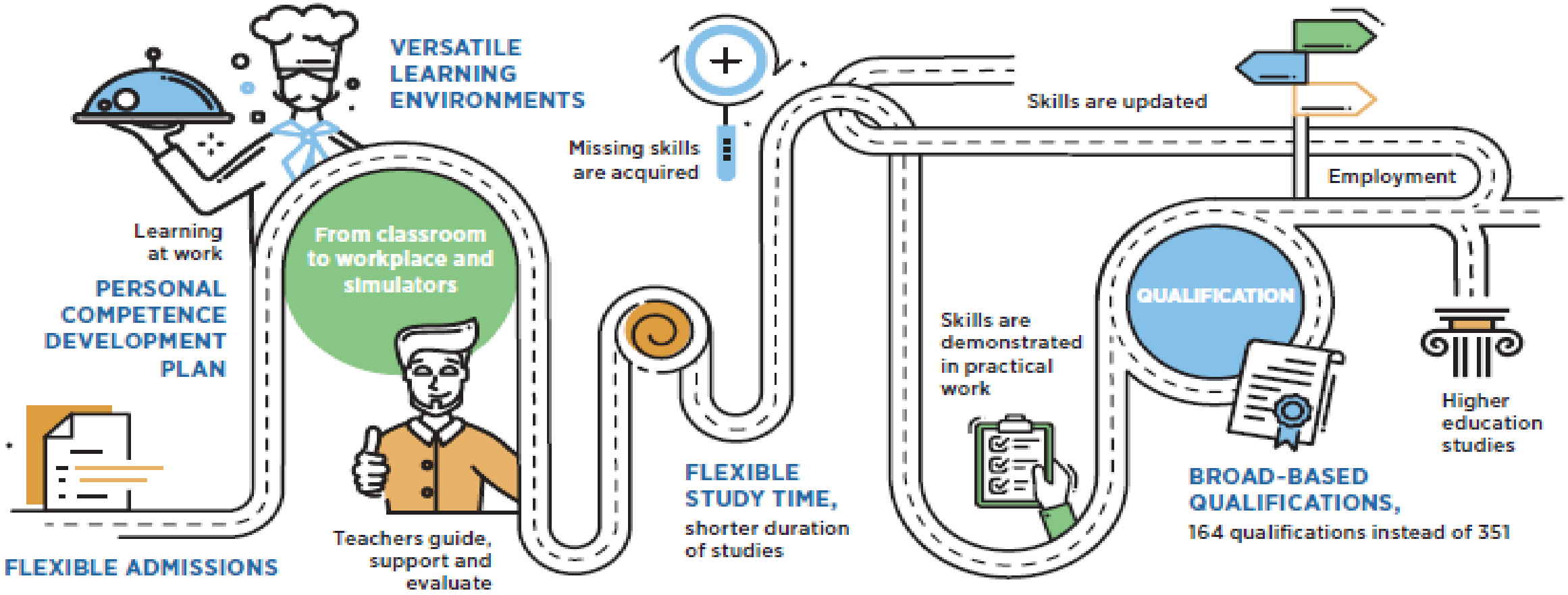
Leven lang ontwikkelen

MBO Raad

NEW VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING as of 1 January 2018

Working life is undergoing changes. New occupations keep on emerging and old ones disappear. Technology advances. Revenue models are renewed. Students' needs are becoming more and more individualistic. Skills need to be updated throughout careers.

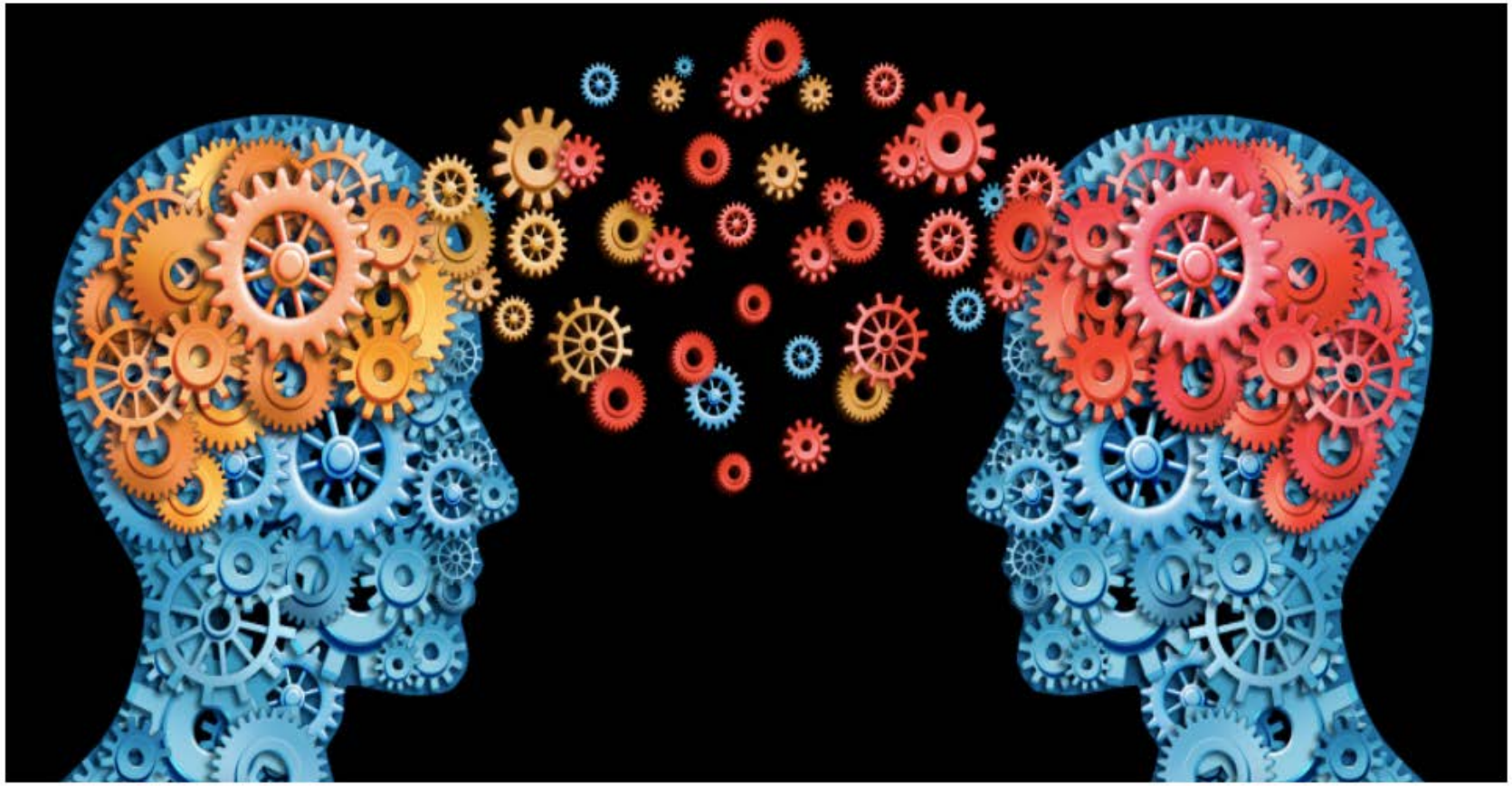

FUNDING THAT ENCOURAGES EFFECTIVENESS
Students do not drop out, they complete their studies, obtain a vocational qualification, access employment or continue studying

A SINGLE ACT, A SINGLE AUTHORISATION TO PROVIDE EDUCATION
No boundaries between young people and adults

LESS BUREAUCRACY AND MORE AUTHORITY
for education providers

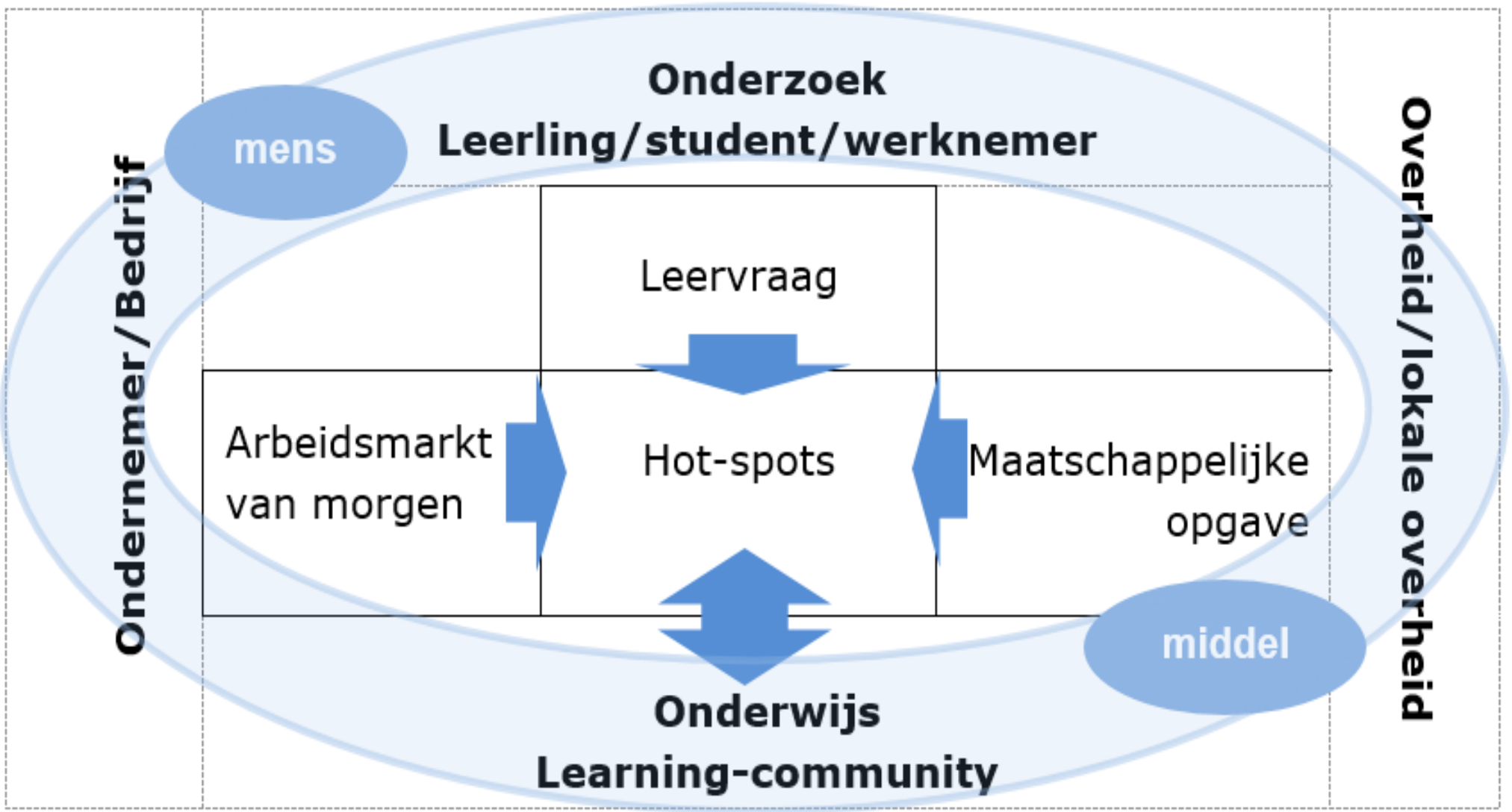
Platforms – netwerken – omgeving gebruiken

There are more brains outside your company than in your company

MBO Raad

Regionale learning community

Hot-spot

- Organiseren van toevallige ontmoetingen
- Gemeenschappelijke taal
- Fysiek en digitaal
- Platforms/ netwerken / (regio)community’s
- Herontwerp schoolgebouw/ andere leerlocaties
- MOOC’s/ digitale modulen/ e-learning
- Andere business-model
- Praktijk/ regio als start van leren
- Leerbehoefte on demand
- Onderscheid publiek-privaat verdwijnt

Voor de arbeidsmarkt van morgen

- Van beroep naar arbeidsmarkt
- Digitale geletterdheid/ Big data
- Productieve consument/ platforms/ netwerken
- Waardepropositie van arbeid
- Denken vanuit eindproduct
- Hoe het werk gaat veranderen (beroepen verdwijnen)
- Context waarin we ons met elkaar bewegen
- Duurzame inzetbaarheid
- Duurzaamheid van diploma's en certificaten
- Skills is belangrijker (bijv. 21st century) dan kennis

MBO Raad

Vaardigheden voor succes op de arbeidsmarkt

- Creativiteit
- Samenwerken
- Probleem oplossen
- Ondernemendheid
- Integriteit
- Vastberadenheid
- Passie
- Empathie
- Loyaliteit
- Nederigheid
- Uithoudingsvermogen
- Compassie
- Leiderschap
- Digitale vaardigheden

Jack Ma: *"Everything we teach should be different from machines."*

MBO Raad

Voor de leerbehoefte uit de markt

- Ontschoten van onderwijs kolom / goede doorstroom
- Nieuwe contexten benoemen (cross-overs)
- Portfolio vanuit curriculum opbouw
- Duurzaamheid van diploma's en certificaten
- Aansluiten bij keuzes van studenten (studentenstromen)
- Niveau 2 van richting gekozen tot verder oriënterend
- Arrangementen/ bijsturen/ regio
- Maatwerk in plaats en tijd (on-the-job/ afstandleren/ ict)
- Duale leerroute en BBL als volwassen route
- Het gaat om kwaliteit (niet om onderwijstijd)

MBO Raad

Goed onderwijs volgens studenten

1. Laat het mijn onderwijs zijn (gepersonifieerd onderwijs)
2. Niet online (dat doen we thuis wel), school is om te leren
3. Geen vakleraar, maar een coach/ inspirator
4. Echte dingen doen
5. Nuttige dingen/vaardigheden leren
6. Hulp om te willen leren

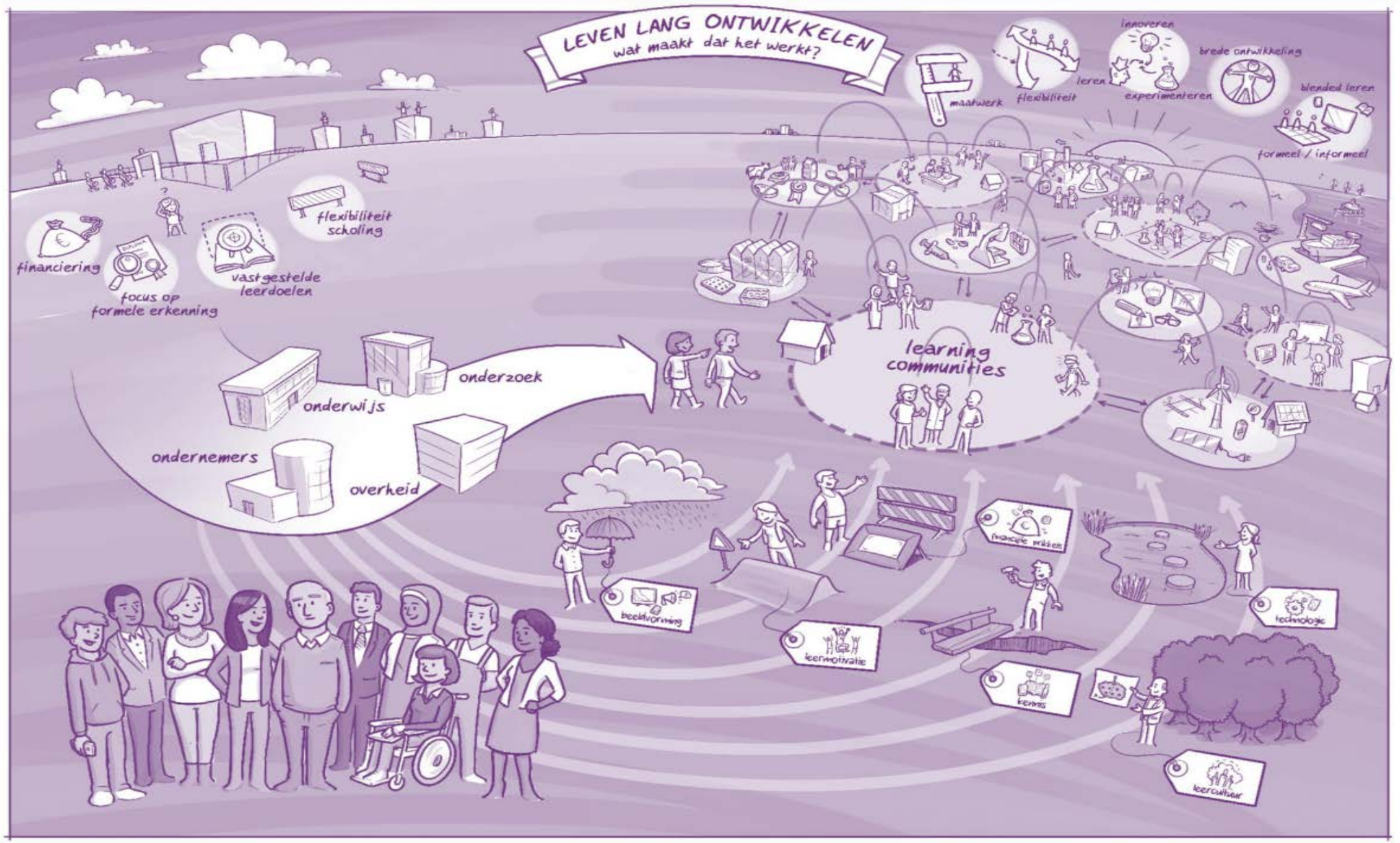
Peter van de Wel: *”De toekomst van het onderwijs”*

Voor de toekomst van Nederland

- Hoger geschoolde medewerkers is een must voor de Nederlandse economie (concurrentiepositie)
- Leven lang ontwikkelen ook in publieke infrastructuur (publiek-private samenwerkingen)
- Bekostiging ook vanuit ministerie SZW (gemeentes)
- Experimenten met vraagfinaciering/ leerrekeningen
- Brief “Sterk beroepsonderwijs” voor aansluiting vmbo-mbo
- Stapeling mogelijk: afschaffing cascade, extra beloning n2, domeinen serieus als antwoord
- Kwaliteit gaat boven kwantiteit (onderwijstijd)

MBO Raad

Platform als toekomst

MBO Raad

Voorbeeld 1 - Gilde Loopbaancentrum

- Nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid richting de toekomst waarin beroepen steeds sneller veranderen en werknemers een leven lang leren
- Een voorziening voor de gehele regio Noord en Midden Limburg
- Jongeren én volwassenen kunnen individueel terecht met al hun vragen op het gebied van leren en werken.
- Het centrum is onafhankelijk, ieder individu kan er terecht voor een onafhankelijk advies op een loopbaanvraag.
- Er wordt gewerkt vanuit diverse werkplekken/locaties, maar vooral ook digitaal/telefonisch. Afspraken met mensen kunnen overal gemaakt worden, afhankelijk van de situatie

MBO Raad

Gilde Loopbaancentrum - aanpak

- Gestart september 2017
- De aanpak is gericht op vier schillen, van ‘bewustwording’ (wat wil ik met mijn loopbaan/leven), tot meer en meer naar oriëntatie /testen/ assessments/ workshops/scholingsadvies
- De website is een belangrijk instrument
- Het loopbaancentrum wordt 100% bekostigd door het roc
- De loopbaanvraag leidt soms tot scholing en instroom op het roc, maar vaak ook naar particuliere cursussen
- De 6 fte voor loopbaanbegeleiding in het ROC zijn bij elkaar gezet in het loopbaancentrum (uitgebreid met een projectleider)

Voorbeeld 2 – Groene Leefomgeving Houten

- Een fysiek en online centrum in Houten waar opleidingen, bedrijven, initiatieven, vraagstukken rond de groene leefomgeving samenkomen
- Het centrum is gelieerd aan Wellantcollege
- School als “thuishonk” voor de community rondom de groene leefomgeving; “verbinden” als toverwoord
- Een plek waar actuele vraagstukken worden verzameld en voor een doorlopende verbinding zorgen tussen onderwijs en de ontwikkelingen in het arbeidsproces en bij de arbeidskrachten
- Een broedplaats voor innovatie die het onderwijs oppakt in kort lopende cycli (cyclisch i.p.v. lineair)
- Tastbare ontmoetingsplek (moet goed voelen om er te zijn), waar je van alles kunt doen, studieclubs laten verrichten, studenten er naar toe halen, dat je daar terecht kunt

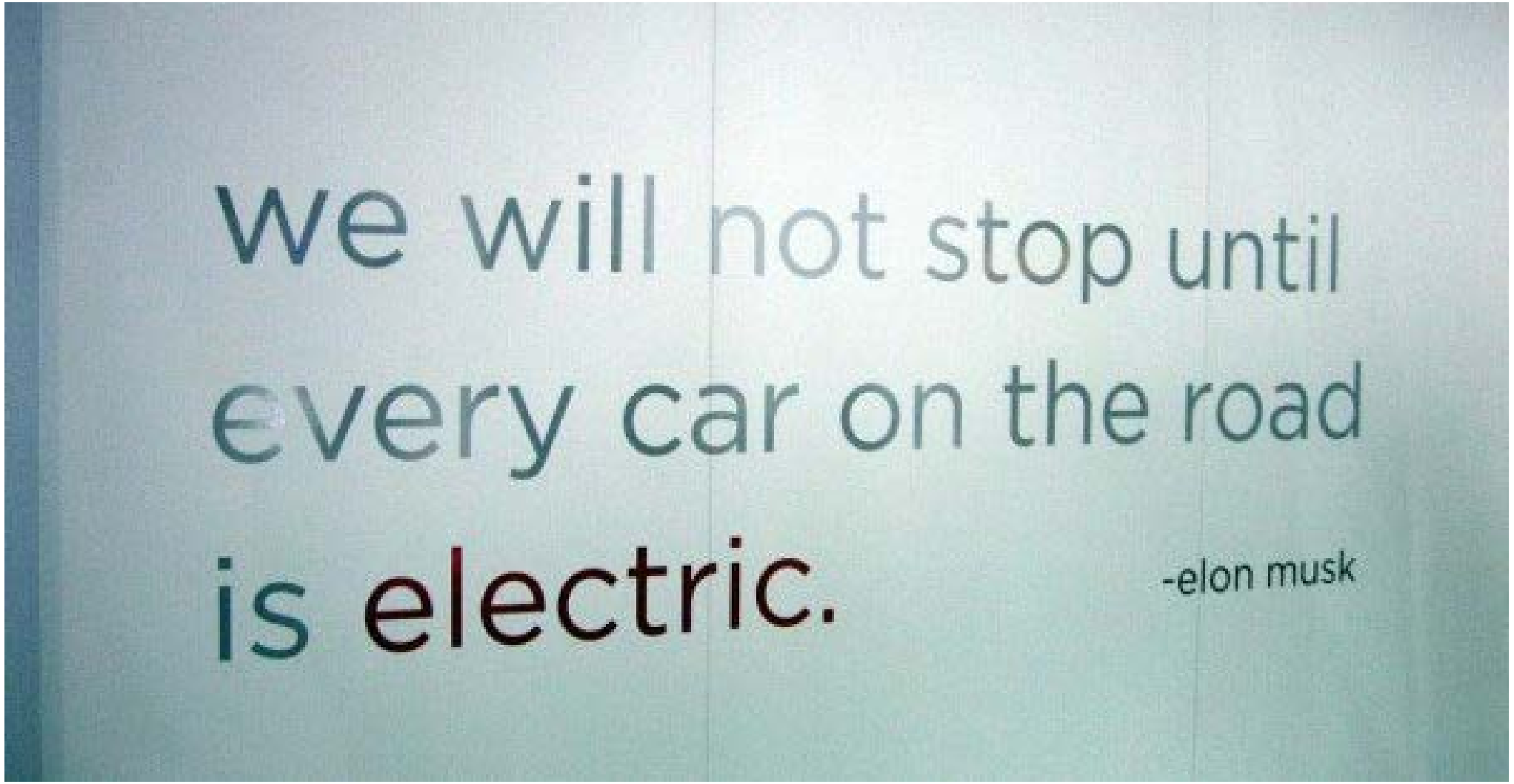
MBO Raad

Groene Leefomgeving Houten – aanpak pilot

- Kernwoorden: duurzaam, klimaat en sociaal
- Starten rond met thema's als biodiversiteit, water berging in de stad, groen in de stedelijke gebieden, binnen-groen, e.d. Grote issues die onderwijs, bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties gezamenlijk moeten oppakken.
- Doorontwikkelen van leerarrangementen (werken en leren) en maken van een llo-catalogus gebaseerd op deze vraagstukken
- Aanhaken hele onderwijskolom
- Binden van alumni om de kennis te behouden en de behoefte in te brengen voor de “familie”.
- Start: verzamelen van initiatieven die al werken en achterhalen waarom ze succesvol zijn. Door bestaande werkende initiatieven te analyseren de uitwerkingen voor de thema’s concreet maken.

MBO Raad

Het begint met visie

Onze missie is dat vanaf 2020 niemand meer overlijdt of ernstig gewond raakt in een Volvo

MBO Raad

1. EINDE AAN ARMOEDE
2. EINDE AAN HONGER
3. GEZONDHEID EN WELZIJN
4. GOED ONDERWIJS
5. VROUWEN EN MANNEN GELIJK
6. SCHOON DRINKWATER EN GOEDE SANITAIRE VOORZIENINGEN
7. DUURZAME EN BETAALBARE ENERGIE
8. FATSOENLIJKE BANEN EN ECONOMISCHE GROEI
9. INNOVATIE EN DUURZAME INFRASTRUCTUUR
10. MINDER ONGELIJKHEID
11. VEILIGE EN DUURZAME STEDEN
12. DUURZAME CONSUMPTIE EN PRODUCTIE
13. KLIMAATVERANDERING AANPAKKEN
14. BESCHERMING VAN ZEEËN EN OCEANEN
15. HERSTEL ECOSYSTEMEN EN BEHOUD BIODIVERSITEIT
16. VREDE, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID
17. PARTNERSCHAPPEN VOOR DE DOELEN

Robuuste doelstelling: beroepsonderwijs is alleen voor mensen met de “passie onderwijs”

- We leiden niet op voor een vak, maar voor het realiseren van een ideaal
- Je leert het mooiste menu klaar te maken
- Je leert bijzondere planten te kweken en in de mooiste omgeving uit te zetten
- Ik wil het gezondste restaurant van Nederland leiden
- Ik wil toeristen een topbeleving bieden
- Ik wil dat het haar zo kappen dat het model precies bij die persoon past

MBO Raad

Scholen klaar voor de toekomst - tijdpad

Over 10 jaar klaar zijn betekent

- jaar 1 - stand van zaken opgemaakt
- jaar 3 - relaties huidige en nieuwe partners vastgelegd
- jaar 5 - weten welke kwaliteit je kunt realiseren
- 2030 outcome i.p.v. output

Duidelijkheid nodig

- Gevolgen belangen/ bekostiging
- Conceptueel denken

MBO Raad

Scholen klaar voor de toekomst - werkgebied

Waardecreatie

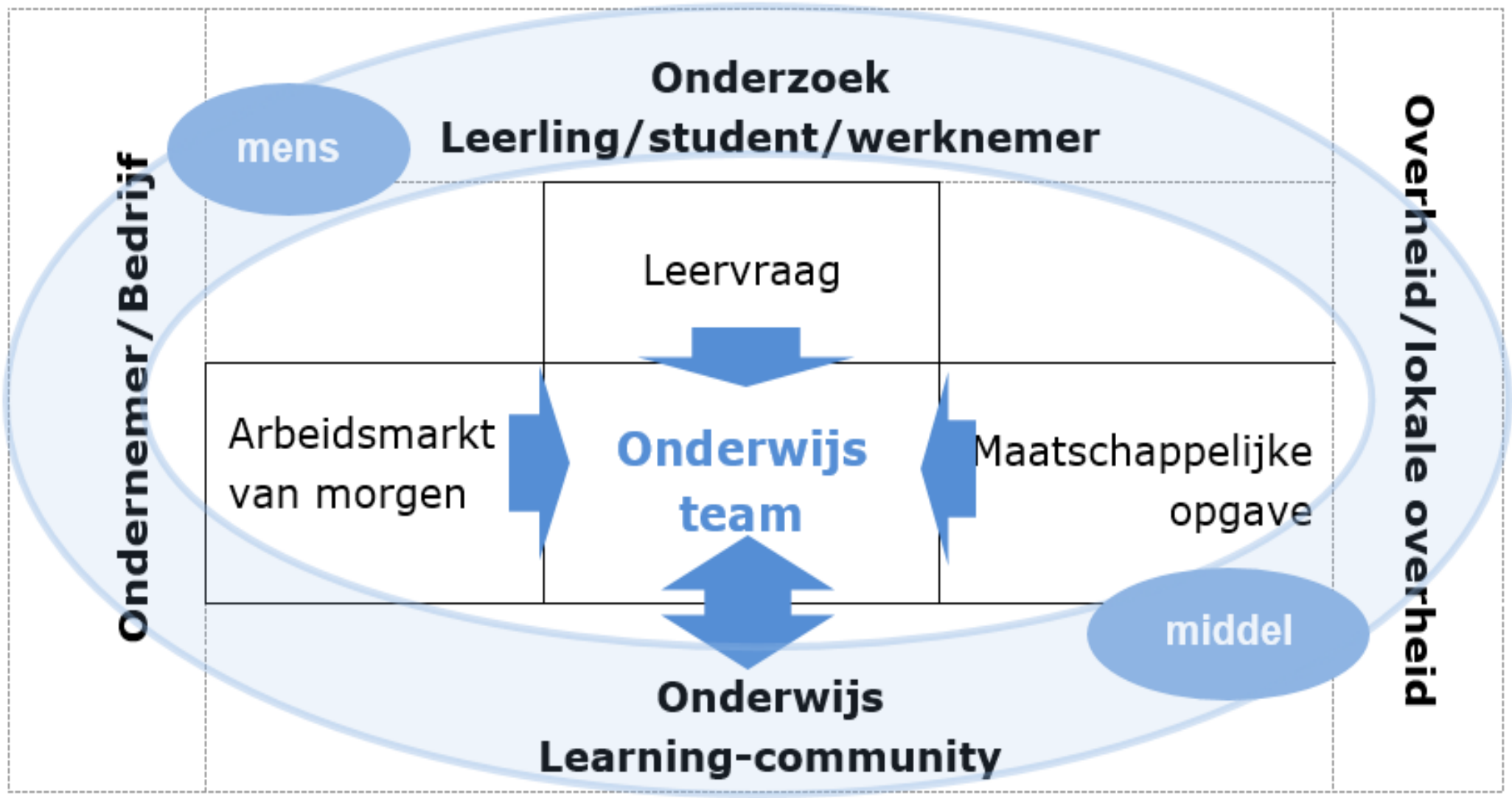
- Wat is de toegevoegde waarde van onderwijs
- Leven Lang Ontwikkelen – voorbereiden op arbeidsmarkt
- Door de grenzen van sectoren en beroepen heen

Platform

- Concreet maken voor de regio
- Verantwoording naar stakeholders in regio (Bestuursakkoord)
- De school is de hot-spot!

MBO Raad

Is het team de regionale hot-spot?

Is het team de hot-spot?

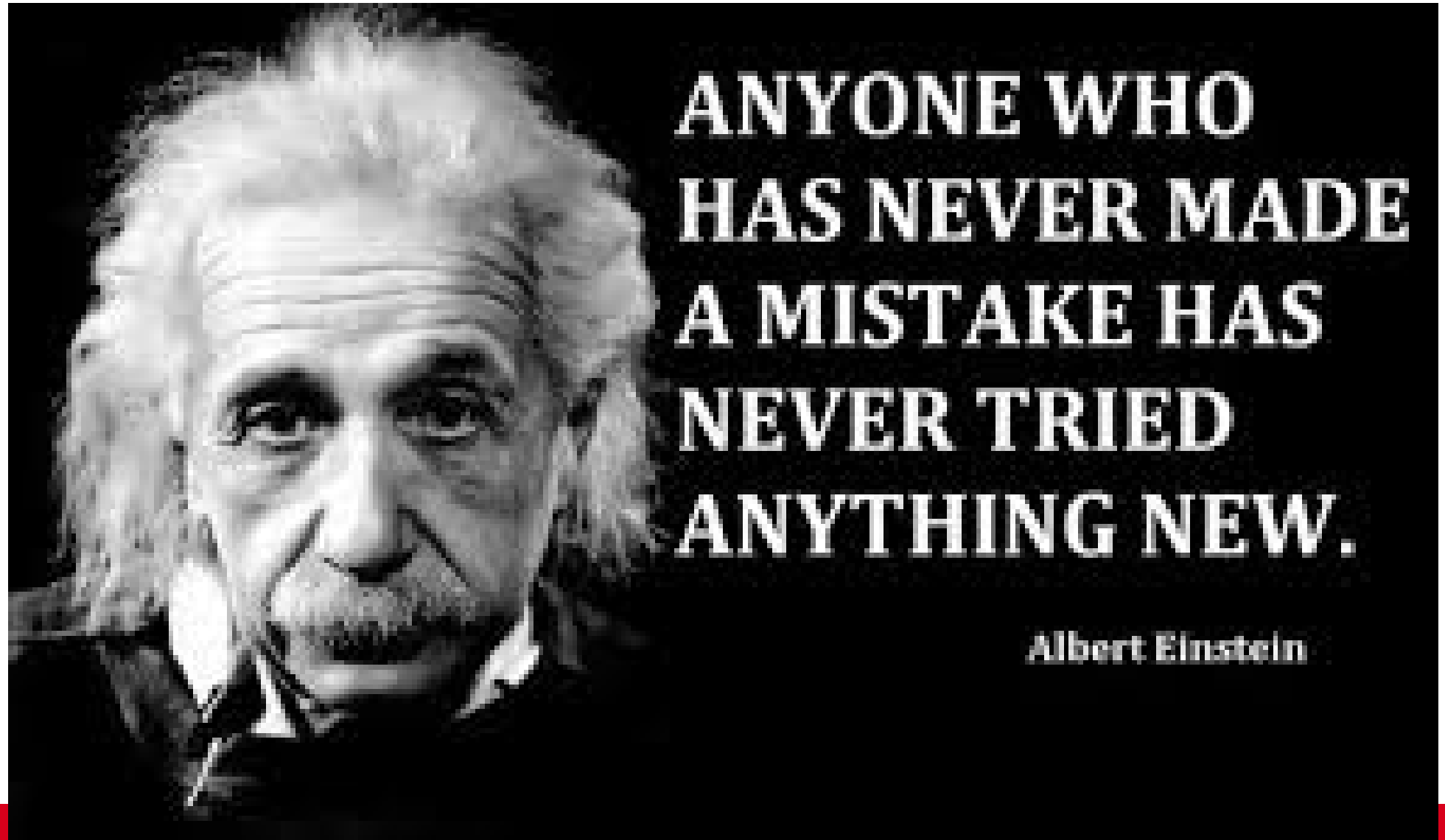
- Verstand van onderwijs/ didactiek; hoe weet men dat
- Wat is jullie scholingsmarkt (doelgroepen)
- Wat zijn jullie kernwoorden (profilering)
- Hoe bewerk je de regio/ het netwerk
- Wat is jullie portfolio (aanbod opleidingen/ keuzedelen/ certificaten/ cursussen/…)
- Wat is de positionering t.o.v. andere scholen/ teams
- Ruimte in regels pakken

- Nieuw onderwijs……niet doorslaan…….

MBO Raad

STAR WARS
THE STRUGGLE
OF THE NEXT GENERATION

Fouten maken hoort bij het innovatieproces

MBO Raad